

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้วิธีพิจารณาคดีผู้บริ โภค
คำสำคัญ	ปัญหาการบังคับใช้วิธีพิจารณาคดีผู้บริ โภค
นักศึกษา	จารุวรรณ จุลเกตุ
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.วัชระ เนติวาณิชย์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2557

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการบังคับใช้วิธีพิจารณาคดีผู้บริ โภค จากการศึกษพบว่า การส่งคดีให้ประธานศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่าคดีใดเป็นคดีผู้บริ โภค โดยใน มาตรา 8 ไม่มีมาตรการในลักษณะที่ให้อำนาจศาลชั้นต้นตรวจสอบหรือกลั่นกรองก่อนว่า คดีดังกล่าว มีข้อเท็จจริงลักษณะเดียวกับคดีที่ประธานศาลอุทธรณ์เคยมีคำวินิจฉัยไว้แล้วหรือไม่ ปัญหานี้ จึงเป็นช่องทางที่ทำให้คู่ความอาศัยเป็นช่องทางในการประวิงคดี ทำให้การพิจารณาคดีผู้บริ โภค เป็นไปโดยล่าช้า ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ ประกอบผู้พิพากษาในคดีผู้บริ โภค ส่วนใหญ่ยังยึดติดกับรูปแบบของระบบกล่าวหา และยังไม่มีความชัดเจนในการ ที่ศาลจะใช้ระบบไต่สวนในคดีผู้บริ โภค

อีกทั้งยังมีปัญหาบทบาทเจ้าพนักงานคดีในการรวบรวมข้อเท็จจริงให้ผู้พิพากษา โดยเจ้าพนักงานคดีก็ไม่ได้มีจำนวนมากเพียงพอที่จะดูแลคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริ โภคทุกราย อย่างทั่วถึงได้ เช่น ในกรณีที่ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้บริ โภคคิดเป็นจำนวนทุนทรัพย์ไม่มากนัก หากต้องดำเนินคดีเพื่อให้ได้รับการคุ้มครองสิทธิแล้วขอมไม่คุ้มค่ากับเงินที่ต้องเสียไป ผู้บริ โภค จึงเลือกที่จะไม่ฟ้องคดีต่อศาลซึ่งก็ขอมเป็นปัญหาในการคุ้มครองผู้บริ โภค ตลอดจนยังมีปัญหาการ ไม่มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มในคดีผู้บริ โภค (Class Action) โดยคดีคุ้มครองผู้บริ โภคเป็นข้อพิพาท ที่มีผลกระทบต่อกระเทือนต่อประโยชน์สาธารณะ อีกทั้งคดีคุ้มครองผู้บริ โภคเป็นคดีที่มีผลกระทบต่อ ความเสียหายจำนวนมาก เป็นคดีที่มีข้อเท็จจริงแห่งคดีเดียวกัน มีประเด็นข้อพิพาทเหมือนกัน ใช้พยานหลักฐานชุดเดียวกัน ซึ่งหากผู้เสียหายแต่ละรายดำเนินคดีฟ้องร้องเอง ก็จะทำให้มีคดีขึ้นสู่ศาล เป็นจำนวนมาก แม้เหตุแห่งการฟ้องร้องจะเป็นเรื่องเดียวกันก็ตาม

ผู้เขียนเสนอให้ แก้ไข “มาตรา 8 ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดเป็นคดีผู้บริ โภคหรือไม่ให้ประธาน ศาลอุทธรณ์เป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของประธานศาลอุทธรณ์ให้เป็นที่สุดแต่ในกรณีที่ศาลชั้นต้น

เห็นว่าคดีใดที่มีข้อเท็จจริงในลักษณะเดียวกันซึ่งประธานศาลอุทธรณ์เคยวินิจฉัยไว้แล้วให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจไม่ส่งคดีไปให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยอีก คำสั่งศาลชั้นต้นให้เป็นที่สุด อีกทั้งควรแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 34 ให้นำการถามพยานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 117 มาใช้บังคับด้วย ประกอบกับควรออกข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ว่าในคดีที่ผู้บริโภคนำฟ้องคดีผู้บริโภค ให้ศาลมอบหมายให้เจ้าพนักงานคดีเตรียมคดี สืบค้นข้อมูล รวบรวมประเด็นหลักฐาน และสรุปข้อเท็จจริงในคดี โดยกำหนดในลักษณะเป็นบทบังคับแก่ศาล และควรมีการนำหลักการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) ของประเทศที่ใช้ระบบกฎหมาย Common Law มาปรับใช้กับคดีคุ้มครองผู้บริโภคของไทย

THEMATIC TITLE	LEGAL ISSUES ON THE ENFORCEMENT OF CONSUMER CASE PROCEDURE LAW
KEYWORDS	ISSUES ON THE ENFORCEMENT OF CONSUMER CASE PROCEDURE LAW
STUDENT	JARUWAN JUNLAKET
THEMATIC ADVISOR	DR. WATCHARA NEITIVANICH
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS BUSINESS LAW
FACULTY	FACULTY OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2014

ABSTRACT

This independent study is intended to investigate the legal issues on the enforcement of consumer case procedure law. According to the study, it is found in referring a case to the President of the Appeal Court for decision on whether it is a consumer case under Section 8 of the Consumer Case Procedure Act, B.E. 2551 (2008), there lacks a specific measure authorizing the Court of First Instance to scrutinize or examine whether the case shares the same facts with the previous consumer cases decided by the President of the Appeal Court or not. A lack of such measure leads to the exploitation thereof as a loophole in delaying the case, resulting in failure to fulfill the intendment of the Act. In addition, it still remains unclear about a particular legal measure allowing the Court to apply the inquisitorial system to consumer case proceedings, and most judges responsible for consumer case proceedings still adhere to the proceedings under the accusatorial system.

There also remains the issue of case affairs officers collecting the facts for the responsible judge. There are insufficient case affairs officers for protecting all consumers and guarding entire consumer interests. In some cases where monetary compensation is in small amount, the consumers avoid taking legal action against business operators as it does not worth money they have to spend thereon, and this will subsequently affect on effectiveness in consumer protection. Additionally, "class action lawsuit" has yet to be adopted in consumer case proceedings even though a consumer case affects the public interests and the dispute therein involves damage to be

caused to the public as well. Despite the same cause of action, the same facts, and the same evidence, the injured consumers are still required to institute their own single case individually, and this inevitably results in a caseload in the Court.

In this regard, the author suggests the amendment of Section 8 of the Consumer Case Procedure Act, B.E. 2551 (2008). The provision under Section 8 should prescribe that in case where there is a question on whether any particular case is a consumer case, the President of the Appeal Court shall decide it, and such decision shall be final. However, if the Court of First Instance opines that any particular case shares the same facts with the previous consumer cases decided by the President of the Appeal Court, the Court of First Instance shall have the power to cease the reference of the case to the President of the Appeal Court for decision, and the Court of First Instance order thereon shall be final. Also, amendment should be made to Section 34 of the Act. The provision under Section 34 should prescribe that the procedure for witness examination under Section 117 of the Civil Procedure Code shall also be applied. Moreover, the President of the Supreme Court of Justice should issue the specific Regulation for the Court, prescribing that where a consumer lawsuit is filed by a consumer himself / herself, the Court shall designate a case affairs officer to prepare the case, search for information, collect evidence, and summarize the facts in the case. Last but not least, Thailand should apply "class action lawsuit" -adopted in common law countries-to its consumer case proceedings for effectiveness in the proceedings and prevention of a caseload.